Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (neljäs jaosto)

3 päivänä maaliskuuta 2015*

Kumoamiskanne — Valtiontuki — Alankomaalaisen kunnan ammattijalkapalloseuran hyväksi myöntämä tuki — Päätös aloittaa SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätty muodollinen tutkintamenettely — Tukitoimenpide, joka on kokonaan pantu täytäntöön päätöksen antamishetkellä — Tutkittavaksi ottaminen — Kannekelpoinen toimi

Asiassa T-251/13,

Gemeente Nijmegen (Alankomaat), edustajinaan asianajajat H. Janssen ja S. van der Heul,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään S. Noë ja B. Stromsky,

vastaajana,

joka koskee vaatimusta kumota osittain 6.3.2013 annettu komission päätös C (2013) 1152 lopullinen, joka koskee tukia, jotka vuosina 2008–2011 oli myönnetty alankomaalaisille ammattijalkapalloseuroille Vitesse, NEC, Willem II, MVV, PSV ja FC Den Bosch [Valtiontuki SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)],

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Prek sekä tuomarit I. Labucka (esittelevä tuomari) ja V. Kreuschitz,

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asian tausta

1 Euroopan komissio, joka oli saanut erilaisia kanteluja siitä, että useat alankomaalaiset kunnat olivat myöntäneet tukia taloudellisissa vaikeuksissa oleville ammattijalkapalloseuroille, lähetti 27.5.2011 ja 6.7.2011 tietojensaantipyyntöjä Alankomaiden kuningaskunnalle. Komissio sai vastaukset esittämiinsä kysymyksiin 26.7. ja 28.7.2011 ja 1.9.2011.

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

2 Yksi kyseisistä tuista liittyy siihen, että kantajana oleva Gemeente Nijmegen (Nijmegenin kunta) on 28.9.2010 ostanut takaisin hankintaoikeuden (jäljempänä takaisinosto-operaatio), joka koskee monikäyttöistä urheilukeskusta ”De Eendracht”. Tämä oikeus oli luovutettu ammattijalkapalloseuralle Nijmegen Eendracht Combinatie (NEC) sellaisen vuokrasopimuksen päätteeksi, joka koski kyseistä keskusta ja joka oli tehty kantajan ja NEC:n välillä.

3 Komissio aloitti 6.3.2013 antamallaan päätöksellä C (2013) 1152 lopullinen, joka koski tukia, jotka vuosina 2008–2011 oli myönnetty alankomaalaisille ammattijalkapalloseuroille Vitesse, NEC, Willem II, MVV, PSV ja FC Den Bosch [Valtiontuki SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)] (jäljempänä kanteen kohteena oleva päätös) SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätyn muodollisen tutkintamenettelyn [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti muun muassa takaisinosto-operaation osalta.

4 Suoritettuaan ensin alustavan tutkinnan komissio katsoi kanteen kohteena olevassa päätöksessä väliaikaisesti, että takaisinosto-operaatio merkitsi SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea (ks. kanteen kohteena olevan päätöksen 45–50 perustelukappale) ja että oli olemassa vakavia epäilyksiä kyseisen tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

5 Kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 6.5.2013 toimittamallaan kannekirjelmällä.

6 Komissio esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 7.8.2013 toimittamallaan asiakirjalla unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla oikeudenkäyntiväitteen.

7 Kantaja esitti huomautuksensa oikeudenkäyntiväitteestä 26.9.2013.

8 Unionin yleinen tuomioistuin kehotti 26.5.2014 asianosaisia esittämään huomautuksensa siitä, mikä vaikutus nyt käsiteltävään asiaan olisi 21.11.2013 annetulla tuomiolla Deutsche Lufthansa (C-284/12, Kok., EU:C:2013:755) ja 4.4.2014 annetulla määräyksellä Flughafen Lübeck (C-27/13, EU:C:2014:240). Asianosaiset esittivät huomautuksensa asetetuissa määräajoissa.

9 Kantaja vaatii kannekirjelmässään, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa kanteen kohteena olevan päätöksen ”siltä osin kuin se koskee NEC:lle [myönnettyä] oletettua valtiontukea”

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

10 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

11 Kantaja vaatii oikeudenkäyntiväitteestä tekemissään huomautuksissa, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää oikeudenkäyntiväitteen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

12 Unionin yleinen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 114 artiklan 1 kohdan nojalla asianosaisen hakemuksesta ratkaista tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan väitteen käsittelemättä itse pääasiaa. Saman artiklan 3 kohdan mukaan käsittely jatkuu suullisena, jollei unionin yleinen tuomioistuin toisin päätä.

13 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että sillä on asiakirjojen perusteella riittävästi tietoa asiasta, ja päättää, ettei suullista käsittelyä ole tarpeen aloittaa.

Asianosaisten lausumat

14 Komissio väittää oikeudenkäyntiväitteellään ensinnäkin, että kanteen kohteena oleva päätös on ennakkotoimenpide tai ainoastaan puhtaasti valmisteleva toimenpide, koska sen lopullinen kanta kyseiseen tukeen on vahvistettava päätöksellä, joka tehdään muodollisen tutkintamenettelyn päätteeksi.

15 Komissio korostaa seuraavaksi, että kanteen kohteena oleva päätös koskee nyt käsiteltävässä asiassa toimenpidettä, joka on pantu täysimääräisesti täytäntöön, joten kyseisellä päätöksellä ei velvoiteta jäsenvaltioita keskeyttämään toimenpiteen täytäntöönpanoa, toisin kuin sellaisen toimenpiteen tapauksessa, jonka täytäntöönpano on yhä kesken.

16 Komissio toteaa vastaavasti, etteivät kansalliset tuomioistuimet voi myöskään määrätä kyseisen tuen täytäntöönpanon keskeyttämistä, koska tuki on jo myönnetty.

17 Vaikutuksesta, joka nyt käsiteltävässä asiassa on edellä 8 kohdassa mainitulla tuomiolla Deutsche Lufthansa (EU:C:2013:755) ja edellä 8 kohdassa mainitulla määräyksellä Flughafen Lübeck (EU:C:2014:240), komissio toteaa pääasiallisesti, etteivät mainitut ratkaisut ole ratkaisevia. Komissio korostaa, että oikeuskäytännön mukaan on erotettava toisistaan jo täytäntöönpannut tukitoimenpiteet, kuten takaisinosto-operaatiot, ja tukitoimenpiteet, joiden täytäntöönpano on kesken. Komissio katsoo myös, että kanteen tutkittavaksi ottaminen riippuu kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevan sellaisen kanteen olemassaolosta, jossa vaaditaan tuen täytäntöönpanon keskeyttämistä ja jo maksettujen määrien takaisinperimistä, ja muistuttaa, että tuensaajalla on aina mahdollisuus riitauttaa kanteen kohteena olevan päätöksen kaltainen päätös ennakkoratkaisumenettelyssä.

18 Komissio toteaa lopuksi, ettei se, että kyseinen kanne otettaisiin tutkittavaksi, olisi yhteensopivaa niiden järjestelmien kanssa, jotka koskevat toimivallanjakoa unionin tuomioistuinten ja komission itsensä välillä, perussopimuksessa määrättyjen oikeussuojakeinojen kanssa eikä hyvää oikeudenhoitoa ja hallintoasioiden asianmukaista käsittelyä komissiossa koskevien vaatimusten kanssa, koska unionin tuomioistuimia kehotetaan arvioimaan kysymyksiä, joiden osalta komissio ei ole vielä saanut tilaisuutta lausua. Tällaisen kanteen aineellinen tutkiminen merkitsisi komission mukaan aineellisten keskustelujen ennakointia ja sekaannusta hallinnollisten menettelyjen ja tuomioistuinmenettelyjen eri vaiheiden välillä.

19 Kantaja katsoo ensinnäkin, että toisin kuin komissio väittää, unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ei voida johtaa sitä, että jo täytäntöön pannut toimenpiteet olisi erotettava toimenpiteistä, joiden täytäntöönpano on kesken.

20 Kantajan mukaan ei voida sulkea pois, että kanteen kohteena olevan päätöksen kaltaisella päätöksellä voi olla oikeusvaikutuksia, joilla voidaan oikeuttaa tällaisesta päätöksestä nostetun kanteen tutkittavaksi ottaminen.

21 Kantaja väittää seuraavaksi, että kanteen kohteena olevassa päätöksessä ilmaistu komission kanta sitoo kansallista tuomioistuinta. Kantaja toteaa, että koska komissio on päättänyt aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn, kansallinen tuomioistuin voi ja tarvittaessa sen pitää määrätä kyseisen tuen väliaikaisesta takaisinperimisestä. Kantaja toteaa tästä, että jos komissio ja kansallinen tuomioistuin arvioivat tilanteen eri tavalla, viimeksi mainittu ei voi hylätä tuen takaisinperimistä koskevaa vaatimusta esittämättä sitä ennen unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä SEUT 267 artiklan mukaisesti.

22 Siltä osin kuin on kyse vaikutuksesta, joka nyt käsiteltävässä asiassa on edellä 8 kohdassa mainitulla tuomiolla Deutsche Lufthansa (EU:C:2013:755) ja edellä 8 kohdassa mainitulla määräyksellä Flughafen Lübeck (EU:C:2014:240), kantaja väittää oikeuskäytännöstä seuraavan, että kanteen kohteena olevan päätöksen kaltaisella päätöksellä on ehdoton sitova vaikutus, mikä merkitsee sitä, että kansallisten tuomioistuinten on katsottava selvitetyksi, ettei SEUT 108 artiklan 3 kohdassa määrättyä toimenpiteiden keskeyttämistä koskevaa velvollisuutta ole noudatettu, ja toteutettava asianmukaiset toimenpiteet niissä vireillä olevissa oikeudenkäynneissä. Kantaja toteaa, ettei kansallisella tuomioistuimella ole enää lupaa itse tarkistaa siinä vireillä olevassa asiassa, onko toimenpide, jonka osalta komissio on päättänyt aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn, valtiontukea, siinäkin tapauksessa, että komission päätöksessä esitetyt arviot ovat alustavia.

23 Kantaja huomauttaa myös, että kanteen kohteena olevalla päätöksellä on kielteisiä seurauksia siltä osin kuin on kyse kyseisen toimenpiteen lainmukaisuuteen liittyvästä vakavasta epäilyksestä. Kantaja toteaa, että mahdollisuus vedota kanteen kohteena olevaan päätökseen kansallisissa tuomioistuimissa ja vaikutus NEC:n kaupallisiin suhteisiin ovat mainitun päätöksen oikeusvaikutuksia, jotka ovat riippumattomia velvollisuudesta keskeyttää kyseisen toimenpiteen täytäntöönpano.

24 Komissio väittää tästä, että kyse on tosiasiallisista seurauksista, joita ei voida pitää sitovina oikeusvaikutuksina, jotka olennaisesti muuttaisivat kantajan oikeusasemaa.

25 Kantaja toteaa, että epäilyksellä, joka liittyy kyseisen toimenpiteen lainmukaisuuteen, on myös kielteisiä vaikutuksia kuntalaissa säädetyn ja kunnan tilintarkastajan suorittaman lainmukaisuusvalvonnan kannalta. Kantaja huomauttaa, että jos tilintarkastaja valvontansa yhteydessä havaitsee sellaisia lainvastaisuuteen liittyviä riskejä, joita kantaja ei kykene selittämään, tilintarkastajan on mainittava ne kertomuksessaan, joten kanteen kohteena olevalla päätöksellä on vaikutuksia sen asemaan.

26 Kantaja katsoo lopuksi, ettei sillä, että komission arvio siitä, oliko tässä tapauksessa kyse valtiontuesta, oli väliaikainen, ole mitään merkitystä kanteen tutkittavaksi ottamisen kannalta, koska päätöksellä on tai tulee olemaan itsenäisiä oikeusvaikutuksia. Unionin yleisen tuomioistuimen on kantajan mukaan lähtökohtaisesti harjoitettava täyttä valvontaa kanteen kohteena olevan päätöksen kaltaiseen sellaiseen päätökseen nähden, jolla aloitetaan muodollinen tutkintamenettely. Kyseinen valvonta rajoittuu kantajan mukaan kuitenkin siihen, saattoiko komissio sen käytettävissä olevat tiedot huomioon ottaen lainmukaisesti katsoa väliaikaisesti, että kyse oli tuen tai ainakin vakavien epäilysten olemassaolosta.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

27 On muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 263 artiklan mukaisen kumoamiskanteen kohteena voivat olla luonteestaan tai muodostaan riippumatta kaikki ne toimielinten toteuttamat toimet, joilla on tarkoitus olla sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi (ks. tuomio 17.7.2008, Athinaïki Techniki v. komissio, C-521/06 P, Kok., EU:C:2008:422, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 On myös todettava, että silloin kun on kyse toimista tai päätöksistä, jotka tehdään monivaiheisessa menettelyssä eli esimerkiksi sisäisen menettelyn päätteeksi, kannekelpoisia toimia ovat ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joilla lopullisesti vahvistetaan toimielimen kanta kyseisen menettelyn päätteeksi;

sen sijaan menettelyn kuluessa tehdyt toimenpiteet, joilla valmistellaan lopullista päätöstä, eivät ole kannekelpoisia (ks. tuomio 11.11.1981, IBM v. komissio, 60/81, Kok., EU:C:1981:264, 10 kohta; tuomio 18.12.1992, Cimenteries CBR ym. v. komissio, T-10/92–T-12/92 ja T-15/92, Kok., EU:T:1992:123, 28 kohta ja määräys 21.11.2005, Tramarin v. komissio, T-426/04, Kok., EU:T:2005:405, 25 kohta).

29 Siltä osin kuin on kyse kanteen kohteena olevan päätöksen kaltaisesta komission päätöksestä aloittaa valtiontukea koskeva muodollinen tutkintamenettely, oikeuskäytännöstä ilmenee, että tällainen päätös voi olla kannekelpoinen toimi, jos sillä voi olla itsenäisiä oikeusvaikutuksia (ks. vastaavasti tuomio 9.10.2001, Italia v. komissio, C-400/99, Kok., jäljempänä Tirrenia-tuomio, EU:C:2001:528, 62 ja 69 kohta; tuomio 24.10.2013, Deutsche Post v. komissio, C-77/12 P, EU:C:2013:695, 53 kohta ja tuomio 23.10.2002, Diputación Foral de Álava ym. v. komissio, T-346/99–T-348/99, Kok., EU:T:2002:259, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), eli jos tällaisella päätöksellä on riittävän välitön ja varma oikeudellisesti sitova vaikutus sen adressaattina olevaan jäsenvaltioon ja kyseisen tukitoimenpiteen edunsaajaan tai -saajiin.

30 Tästä on kyse muun muassa jäsenvaltioon kohdistuvassa velvollisuudessa keskeyttää tukitoimenpide, jota on ryhdytty panemaan täytäntöön ilman sitä koskevaa ilmoitusta ja jonka täytäntöönpano on yhä kesken ajankohtana, jolloin päätös muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdään (ks. vastaavasti edellä 29 kohdassa mainittu Tirrania-tuomio, EU:C:2001:528, 59 ja 62 kohta ja edellä 29 kohdassa mainittu tuomio Deutsche Post v. komissio, EU:C:2013:695, 52 kohta)

31 Oikeuskäytännössä on nimittäin todettu, että päätös aloittaa muodollinen tutkintamenettely sellaisen toimenpiteen osalta, jonka täytäntöönpano on kesken ja jonka komissio on määritellyt uudeksi tueksi, muuttaa välttämättä tarkasteltavana olevan toimenpiteen oikeudellista ulottuvuutta sekä siitä hyötyvien yritysten oikeudellista asemaa erityisesti toimenpiteen täytäntöönpanon jatkamisen osalta. Kuten oikeuskäytännöstä ilmenee ja kuten komissiokin myöntää, tämä päätelmä pätee paitsi sellaisissa tapauksissa, joissa asianomaisen jäsenvaltion viranomaiset pitävät toimenpidettä, jonka täytäntöönpano on kesken, olemassa olevana tukena, myös sellaisissa tapauksissa, joissa kyseiset viranomaiset katsovat, ettei kyseinen toimenpide ole valtiontukea (ks. vastaavasti edellä 29 kohdassa mainittu Tirrenia-tuomio, EU:C:2001:528, 57–59 kohta; edellä 29 kohdassa mainittu tuomio Deutsche Post v. komissio, EU:C:2013:695, 52 kohta ja edellä 29 kohdassa mainittu tuomio Diputación Foral de Álava ym. v. komissio, EU:T:2002:259, 33 ja 34 kohta).

32 On myös todettu, että silloin kun komissio on aloittanut muodollisen tutkintamenettelyn toimenpiteestä, jonka täytäntöönpano on kesken, kansallisten tuomioistuinten on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet mainitun toimenpiteen täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan velvollisuuden mahdollisesta rikkomisesta aiheutuvien seurausten määrittämiseksi.

33 Kansalliset tuomioistuimet voivat tätä varten päättää keskeyttää tutkinnan kohteena olevan toimenpiteen täytäntöönpanon ja määrätä jo maksetut määrät takaisin perittäviksi. Ne voivat myös määrätä väliaikaisia toimenpiteitä yhtäältä asianosaisten intressien ja toisaalta muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan komission päätöksen tehokkaan vaikutuksen suojaamiseksi (edellä 8 kohdassa mainittu tuomio Deutsche Lufthansa, EU:C:2013:755, 42 ja 43 kohta).

34 Mainittujen näkökohtien valossa on määritettävä, onko kanteen kohteena olevalla päätöksellä, joka koskee kyseistä toimenpidettä, riittävän välitön ja varma oikeudellisesti sitova vaikutus päätöksen adressaattina olevaan jäsenvaltioon ja tutkinnan kohteena olevan toimenpiteen edunsaajaan tai -saajiin nähden.

35 Nyt käsiteltävässä asiassa on yhtäältä kuitenkin todettava, että takaisinosto-operaatio oli jo pantu kokonaisuudessaan täytäntöön kanteen kohteena olevan päätöksen antamisajankohtana.

36 Toisaalta kyseinen päätös koskee selvästi uutta tukitoimenpidettä, jota ei ole ilmoitettu ja jonka osalta kantaja ei ole missään vaiheessa väittänyt, että kyse olisi olemassa olevasta tuesta, voidakseen tehdä tästä sen päätelmän, että mainitulla päätöksellä olisi itsenäisiä oikeusvaikutuksia jo pelkästään sen perusteella, että komissio päätti noudattaa SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä (ks. vastaavasti tuomio 30.6.1992, Espanja v. komissio, C-312/90, Kok., EU:C:1992:282, 20–24 kohta).

37 Toisin kuin päätöksellä aloittaa sellaista toimenpidettä, jonka täytäntöönpano on kesken, koskeva muodollinen tutkintamenettely, toimenpidettä, joka on jo pantu kokonaisuudessaan täytäntöön, koskevalla tällaisella päätöksellä ei ole lähtökohtaisesti itsenäisiä oikeusvaikutuksia, ellei sillä ole riittävän välitöntä ja varmaa oikeudellisesti sitovaa vaikutusta adressaattina olevaan jäsenvaltioon ja kyseisen toimenpiteen edunsaajaan tai -saajiin.

38 Tästä on ensinnäkin todettava, että nyt käsiteltävässä asiassa on kiistatonta, ettei kyseistä toimenpidettä voida keskeyttää, koska se oli jo pantu kokonaisuudessaan täytäntöön ajankohtana, jolloin kanteen kohteena oleva päätös annettiin.

39 Näin ollen on todettava, että siltä osin kuin on kyse kyseisen toimenpiteen keskeyttämisestä, kanteen kohteena olevalla päätöksellä ei voi olla riittävän välitöntä ja varmaa oikeudellisesti sitovaa vaikutusta jäsenvaltioon eikä varsinkaan kansallisiin tuomioistuimiin nähden.

40 Toiseksi on todettava, ettei kanteen kohteena oleva päätös voi sisältönsä ja ulottuvuutensa takia aiheuttaa asianomaiselle jäsenvaltiolle velvollisuutta ryhtyä toimiin kyseisellä toimenpiteellä myönnetyn tuen takaisin perimiseksi.

41 Asetuksesta N:o 659/2009 ilmenee nimittäin ensinnäkin, että komissiota koskevat tiukat edellytykset silloin, kun se aikoo velvoittaa asianomaisen jäsenvaltion perimään tuen väliaikaisesti takaisin.

42 Asetuksen N:o 659/1999 11 artiklan 2 kohdassa edellytetään tältä osin, että asianomaisen toimenpiteen tukiluonteesta ei ole epäilyjä, on tarpeen toimia pikaisesti ja on olemassa vakava vaara siitä, että kilpailijalle aiheutuu huomattavaa ja korjaamatonta vahinkoa.

43 Tällaiset edellytykset, jotka on asetettu erillisen ja ulottuvuudeltaan kanteen kohteena olevasta päätöksestä poikkeavan päätöksen tekemistä silmällä pitäen, ovat osoituksia siitä, ettei adressaattina olevalla jäsenvaltiolla ole yksin viimeksi mainitun päätöksen perusteella yleistä velvollisuutta periä sääntöjenvastaisesti maksettuja tukia takaisin.

44 Seuraavaksi on todettava, että vaikka kansallinen tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi saatetaan tukien takaisinperimistä koskeva vaatimus, voisi joutua määräämään, että kyseinen tuki on perittävä takaisin, riippumatta siitä, onko kyseisen toimenpiteen täytäntöönpano kesken muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen ajankohtana vai ei, tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että mainitulle päätökselle annettaisiin riittävän välitön ja varma oikeudellisesti sitova vaikutus.

45 Kansalliselle tuomioistuimelle kuuluva velvollisuus toteuttaa suojatoimenpiteitä sellaisen oikeusriidan kuluessa, joka liittyy mahdolliseen tukitoimenpiteeseen, edellyttää nimittäin niiden edellytysten täyttymistä, joiden perusteella tällaiset toimenpiteet voidaan toteuttaa, eli sitä, että valtiontueksi luokittelusta ei ole epäilyä, että tukea ollaan juuri panemassa täytäntöön tai että se on pantu täytäntöön ja että ei ole todettu sellaisia poikkeuksellisia olosuhteita, joiden johdosta takaisin periminen on epäasianmukaista (ks. vastaavasti tuomio 11.3.2010, CELF ja ministre de la Culture et de la Communication, C-1/09, Kok., EU:C:2010:136, 36 kohta).

46 Lisäksi on korostettava, ettei kansallisella tuomioistuimella ole absoluuttista ja ehdotonta velvollisuutta seurata automaattisesti komission väliaikaista arviota. On nimittäin jo todettu, että kun kansallisella tuomioistuimella on epäilyjä siitä, onko kyseessä olevaa toimenpidettä pidettävä SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna valtiontukena, tai epäilyjä muodollisen tutkintamenettelyn

aloittamista koskevan päätöksen pätevyydestä taikka tulkinnasta, yhtäältä se voi pyytää komissiolta selvennystä ja toisaalta se voi esittää ennakkoratkaisukysymyksen taikka sen velvollisuutena on esittää ennakkoratkaisukysymys unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklan toisen ja kolmannen kohdan nojalla (edellä 8 kohdassa mainittu tuomio Deutsche Lufthansa, EU:C:2013:755, 44 kohta).

47 Lopuksi on joka tapauksessa todettava, ettei kantaja ole nyt käsiteltävässä asiassa millään tavalla viitannut siihen, että se olisi nostanut kanteen kansallisessa tuomioistuimessa.

48 Tuen takaisinperinnän osalta on näin ollen katsottava, ettei kanteen kohteena olevalla päätöksellä ole riittävän välitöntä ja varmaa oikeudellisesti sitovaa vaikutusta jäsenvaltioon eikä varsinkaan kansallisiin tuomioistuimiin nähden.

49 Kolmanneksi on todettava, ettei voida katsoa, että NEC:n kaupallisten suhteiden muuttuminen, jonka väitetään seuraavan kyseisen toimenpiteen lainmukaisuuteen liittyvästä epävarmuudesta, voisi merkitä kanteen kohteena olevan päätöksen itsenäistä oikeusvaikutusta.

50 Yhtäkään selvää syy-seuraussuhdetta ei nimittäin voida todeta kyseisen toimenpiteen lainmukaisuuteen liittyvän epäilyksen ja kantajan oikeusasemaan kohdistuvan vaikutuksen välillä.

51 Lisäksi on todettava, ettei kaupallista epävarmuutta ja muiden toimijoiden näkemyksiä tukitoimenpiteen edunsaajan – kuten nyt käsiteltävän asian kantajan – tilanteesta voida pitää sitovina oikeusvaikutuksina, koska kyse on ainoastaan pelkistä tosiasiallisista seurauksista eikä sellaisista oikeusvaikutuksista, joita päätöksellä aloittaa muodollinen tutkintamenettely on tarkoitus olla (ks. vastaavasti ja analogisesti määräys 7.7.1981, IBM v. komissio, 60/81 R ja 190/81 R, Kok., EU:C:1981:165, 19 kohta; tuomio 1.12.2005, Italia v. komissio, C-301/03, Kok., EU:C:2005:727, 30 kohta ja tuomio 20.5.2010, Saksa v. komissio, T-258/06, Kok., EU:T:2010:214, 151 kohta).

52 Kantaja ei näin ollen voi väittää, että kanteen kohteena olevalla päätöksellä olisi ollut sitovia oikeusvaikutuksia, jotka olisivat voineet vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi.

53 Kanteen kohteena olevaa päätöstä ei nyt käsiteltävässä asiassa näin ollen voida pitää kannekelpoisena toimena.

54 Kanne on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

55 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Gemeente Nijmegen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 3. päivänä maaliskuuta 2015.

E. Coulon
kirjaaja

M. Prek
presidentti